

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani (T. Avasiloaie)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, V. Negru, Gr. Dașchevici)

Î N C H E I E R E

15 iunie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecători

Tamara Chișca-Doneva
Iurie Bejenaru
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Ana Podolean,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Ana Podolean împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sectorului Râșcani cu privire la anularea răspunsului Preturii Râșcani mun. Chișinău nr.04/P-55/147 din 28 februarie 2017; eliberarea unui răspuns autentic la cererea - plângerea depusă de Ana Podolean; repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respinsă cererea de apel depusă de Ana Podolean împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani,

c o n s t a ț ă :

La 20 aprilie 2017, Ana Podolean a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Primăriei mun. Chișinău, prin care a solicitat anularea răspunsului; eliberarea unui răspuns autentic; repararea prejudiciului moral.

Comunică reclamanta că, la 15 martie 2017 a adresat Primăriei municipiului Chișinău cerere prealabilă prin care a solicitat anularea răspunsului neautentic nr.04/P-55/147 din 28 februarie 2017, confirmat de Pretorul Preturii Râșcani mun. Chișinău, Nicolae Balaur.

Indică că, Primăria municipiului Chișinău nu a dat nici un răspuns la cererea prealabilă din 15 martie 2017.

Considera că, intenționat au ascuns falsul în eliberarea titlurilor terenurilor de pământ (din aferent în privat) în proprietate privată, eliberate de la Primăria mun. Chișinău pe numele excolaboratorilor Primăriei mun. Chișinău, Antonina Babii și Victor Babii pe adresa str-la XXX), XXX în XXX, Parascoviei Samsonova, lui Valeriu Samsonov pe adresa str. XXX în mun. XXX, lui Daniel Șargu, Mihaelei Staver pe adresa str. XXX în mun. XXXX, care au efectuat construcția zidului monolit de beton armat pe teren de pământ aferent cu o lungime de 50,0 m. și 4,0 m. înălțime de către ex-vecinul Serghei Alexandrov și reprezentantul Ruslan Lupu pe adresa str. XXX în mun. XXX în lipsa autorizației de construcție.

Consideră că, aceasta dă dovadă de „competența” colaboratorilor Primăriei mun. Chișinău și a Preturii Râșcani mun. Chișinău, de a da un răspuns neautentic la cererea prealabilă din 15 martie 2017, care până în prezent este dusă în eroare, inclusiv și familia sa.

La 11 mai 2017, reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a solicitat atragerea Preturii Râșcani mun. Chișinău în calitate de copârât; anularea răspunsului nr.04/p-55/147 din 28 februarie 2017, eliberat de Pretura Râșcani mun. Chișinău, confirmat de pretorul Nicolae Balaur, din momentul eliberării acestuia; încasarea din contul copârâtului în beneficiul reclamantei Ana Podolean a prejudiciului moral cauzat în sumă de 20 000 lei; încasarea din contul pârâtului în beneficiul Anei Podolean a prejudiciului moral în sumă de 20 000 lei.

În continuare a indicat că, răspuns la cererea prealabilă nu a primit de la Primăria mun. Chișinău, ci de la Pretura sect. Râșcani mun. Chișinău, astfel consideră că, Primăria mun. Chișinău nu a dat răspuns la solicitările sale din cererea prealabilă.

Mai invocă reclamanta că, în privința solicitării cu privire la construcțiile caselor de locuit, construite de familia lui Valerii Samsonov și familia Antoninei Babii în lipsa autorizației de construcție și fără acordul notarial a vecinilor, inclusiv a familiei Ana Podolean în componență de 10 persoane, nu s-au luat măsuri concrete asupra cazului dat de către pârât și copârât.

Mai comunică că, copârâtul Pretura Râșcani mun. Chișinău și-a întemeiat răspunsul nr.04/p- 55/147 din 28 februarie 2017 pe prevederile art.20 din Legea RM nr.190-XIII din 19.07.1997 „Cu privire la petiționare”, totodată, pârâtul a refuzat să examineze cererea prealabilă nr.P-579/4/17 din 15 martie 2017 depusă de Ana Podolean.

Prin încheierea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru s-a refuzat în primirea cererii de chemare în judecată depusă de Ana Podolean împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii s. Râșcani mun. Chișinău cu privire la anularea răspunsului și încasarea prejudiciului moral (f.d.23-24, vol.I).

Prin decizia din 25 iulie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul depus de Ana Podolean, a fost casată încheierea din 17 mai 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.46-49, vol.I).

Prin încheierea din 24 august 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru a fost scoasă de pe rol cererea de chemare în judecată depusă de Ana Podolean împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii s. Râșcani mun. Chișinău cu privire la anularea răspunsului și încasarea prejudiciului moral (f.d.58-59, vol.I), care a fost anulată prin încheierea protocolară din 05 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru (f.d.79, vol.I).

Prin încheierea protocolară din 26 februarie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Centru, s-a dispus atragerea în proces Pretura sectorului Râșcani mun. Chișinău în calitate de copârât (f.d.89 verso, vol. I).

Prin hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani a fost respinsă acțiunea în contencios administrativ depusă de Ana Podolean împotriva Primăriei mun. Chișinău și Preturii sectorului Râșcani mun. Chișinău cu privire la anularea răspunsului Preturii Râșcani mun. Chișinău nr.04/P-55/147 din 28 februarie 2017, repararea prejudiciului moral (f.d.175, 182-183, vol.I).

La 30 octombrie 2020, Ana Podolean a contestat cu apel hotărârea din 22 octombrie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani, iar la 29 decembrie 2020 a depus apel motivat împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii instanței de fond și emiterea

unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă ca fiind întemeiată, să fie restituită spre rejudecare în prima instanță la faza de primire a cererii de chemare în judecată (f.d.180-181, 191-201, vol.I).

Prin decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă cererea de apel depusă de Ana Podolean împotriva hotărârii din 22 octombrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Râșcani (f.d.23, 24-29, vol.II).

Referitor la fondul cauzei, instanța de apel a apreciat ca fiind justă și întemeiată soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii depuse de Ana Podolean, aceasta având la bază cumulul dovezilor administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, cărora le-a fost dată aprecierea juridică cuvenită.

Instanța de apel a apreciat că, instanța de fond corect a constatat că, pârâtul a respectat procedura de examinare a petiției, nefiindu-i încălcat reclamantei nici un drept în privința soluționării petiției înaintate. Iar, referitor la conținutul cererii, instanța a stabilit că, din actul contestat se atestă că, pârâta a examinat cererea petiționarei Ana Podolean, fapt despre care a fost informată că, problemele abordate în cererea sa pot fi soluționate pe cale judiciară conform Codului civil, adică autoritatea publică nu s-a expus asupra fondului cerințelor formulate de petiționară și nu s-a dispus referitor la temeinicia petiției.

Astfel, instanțele ierarhic inferioare au reținut că, din răspuns rezultă că, petiționara a primit informația la întrebarea dacă Pretorul sect. Râșcani mun. Chișinău a emis sau nu dispoziție cu privire la demolarea construcțiilor de pe adresele: str-XXX, str-la XXX și str. XXX. Mai mult, prin răspunsul eliberat, pârâta a explicat petiționarei despre faptul că, pretinsele falsificări a documentelor de proprietate (menționate în cererea sa), nu țin de competența Preturii.

În această ordine de idei, instanțele ierarhic inferioare au concluzionat că, în speță nu s-a constatat existența a careva încălcări comise de autoritatea publică care a eliberat răspunsul contestat, pentru a dispune anularea acestuia.

Totodată, cu referire la prevederile art.26 alin.(2) din Legea contenciosului administrativ instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a reținut că, petiționara nu poate să pretindă ca răspunsul la cerere să fie dat conform propriei sale formulări sau într-un anumit sens, după dorința personală, stabilirea răspunsului fiind atributul exclusiv al autorității publice competente.

Colegiul instanței de apel a respins și pretenția reclamantei Ana Podolean cu privire la compensarea prejudiciului moral, menționând în acest sens că, aceasta este subsecventă pretenției de anulare a actului administrativ.

Totodată, Colegiul instanței de apel a apreciat ca fiind declarativ și neîntemeiat argumentul precum că, prima instanță a determinat incorect obiectul probațiunii, adică circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, care trebuie determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la temeiul pretențiilor și obiecțiilor părților, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate, punctând în acest context că, apelanta Ana Podolean nu a concretizat care anume argument al instanței de fond dovedește că instanța a determinat incorect obiectul probațiunii, și care în opinia apelantei este proba care ar urma să fie luată în considerare la examinarea cauzei.

Alte argumente invocate de apelant în susținerea poziției sale, n-au fost reținute de instanța de apel, deoarece se combat cu cele invocate mai sus și se referă la circumstanțele

care au fost constatate și elucidate pe deplin de prima instanță, având la bază cumulul de probe, care au fost administrate și apreciate cu respectarea normelor de drept procedural și susținute de normele de drept material.

La 11 februarie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, Ana Podolean a depus recurs motivat împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului; casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii instanței de fond, cu trimiterea cauzei spre rejudecare instanței de apel (f.d.34-37, vol.II).

În motivarea recursului a invocat că, instanțele ierarhic inferioare au examinat eronat cauza și au astupat falsul în acte publice în favoare angajaților Primăriei mun. Chișinău cât și a Preturii s. Râșcani mun. Chișinău, care, consideră că, au prezentat în ședința de judecată probe neautentice.

La 15 aprilie 2022, în scopul asigurării unui proces echitabil în ordine de recurs, într-un termen rezonabil, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților Primăria mun. Chișinău și Pretura s. Râșcani mun. Chișinău copia recursului depus de Ana Podolean, creând astfel participanților la proces condiții egale de a cunoaște modul de derulare a procedurii în recurs, cât și le-a acordat, întru asigurarea respectării principiilor contradictorialității și disponibilității în drepturi, posibilitatea de depunere a referinței (f.d.52, vol.II).

Materialele dosarului atestă că, la 27 aprilie 2022, Primăria mun. Chișinău, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție a înregistrat referința la cererea de recurs depusă de Ana Podolean, prin care consideră recursul inadmisibil (f.d.55-63, vol.II).

În susținerea referinței a indicat că, recursul în cauză conține obiecțiile de fapt și de drept care deja au fost obiect de studiere și verificare de către instanțele ierarhic inferioare, primind o apreciere corespunzătoare.

În acest context indică că, argumentele invocate în recurs nu pot constitui temei de admitere a recursului, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Totodată, consideră că, recursul a fost depus cu omiterea termenului de depunere a recursului prevăzut de art.245 din Codul administrativ.

La 07 iunie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Anei Podolean și Preturii s. Râșcani mun. Chișinău copia referinței depuse de Primăria mun. Chișinău, pentru informare (f.d.65, vol.II).

Examinând recursul depus de Ana Podolean, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art.246 alin.(1) și (2) lit.e) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere. Recursul se declară inadmisibil în special când motivarea recursului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art.245 alin.(2).

Conform art.245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu

stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Totodată, regulile generale ce țin de calcularea termenelor în materie de contencios administrativ sunt reglementate prin prisma art.195 din Codul administrativ potrivit cărora procedura acțiunii în contencios administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171.

În conformitate cu art.110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art.111 alin.(1)-(4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art.113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile legale menționate supra, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că termenele procedurale stabilesc regimul optim pentru realizarea justiției, fiind o modalitate de ordonare a realizării acțiunilor procedurale și fortificarea securității raporturilor juridice. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, căror li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Potrivit art.223 din Codul administrativ, hotărârile și alte acte de dispoziție prin care se stabilesc termene, precum și numirea ședințelor și citațiile se notifică participanților la proces conform art.96–114.

În conformitate cu art.96 alin. (1) din Codul administrativ, notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

Din actele cauzei cert rezultă că, la 09 noiembrie 2021 Curtea de Apel Chișinău a pronunțat în ședință publică dispozitivul deciziei (f.d.23, 24-29, vol.II).

Actele cauzei nu atestă date când a fost expediat dispozitivul deciziei instanței de apel în adresa participanților la proces, inclusiv recurente Ana Podolean.

Materialele cauzei atestă că, la 11 ianuarie 2022, Curtea de Apel Chișinău a notificat recurente Ana Podolean copia deciziei recurate, prin intermediul poștei electronice podolean92@mail.ru; marius.podolean@gmail.com (f.d.30 verso, vol.II), prin intermediul cărora a fost expediată și recepționată corespondența pe parcursul examinării cauzei de către instanța ierarhic inferioară (f.d.230, 239 vol.I, 15, 16, 20 vol.II).

Distinct se reține că, decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost publicată pe Portalul Național al Instanțelor: www.instante.justice.md, la 06 ianuarie 2022.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, confirmarea expedierii și recepționării documentului către partea interesată prin poșta electronică se atestă prin extrasul eliberat de către operatorul poștei electronice.

În mod special, înscrisul dat conține: datele de identificare a poștei electronice a expeditorului și a destinatarului, data calendaristică, anul, ora expedierii, precum și atașamentul cu actul judecătoresc.

Cu titlu de excepție, în caz de eroare tehnică sau neexpediere a actului pe poșta electronică, extrasul menționat va cuprinde informații cu privire la aceste inexactități, cu alte cuvinte, expeditorul va primi un mesaj conform căruia operatorul poștal va explica cauzele care au stat la baza returnării mesajului către expeditor. De regulă, acesta este informat că transmiterea mesajului nu a fost posibilă, deoarece adresa nu a fost găsită sau ea nu poate primi e-mailuri.

În speță, mențiuni de eroare tehnică, odată cu expedierea actului judecătoresc la adresa electronică a Anei Podolean, lipsesc.

Din cele menționate rezultă că, momentul recepționării documentului electronic (decizia instanței de apel) se va considera momentul intrării acestuia în sistemul informațional - adresa electronică: podolean92@mail.ru; marius.podolean@gmail.com, indicat de destinatar.

Cele menționate supra denotă faptul că, termenul de 30 de zile prevăzut la art.245 alin.(2) din Codul administrativ, pentru prezentarea motivării recursului, a început să curgă începând cu 12 ianuarie 2022, ziua imediat următoare de la data notificării recurente Ana Podolean a deciziei integrale a instanței de apel, și care urma să expire la 10 februarie 2022, inclusiv, zi de joi.

Cu toate acestea, la 11 februarie 2022, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții Supreme de Justiție, Ana Podolean a depus recurs motivat împotriva deciziei din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău (f.d.34-37, vol.II).

În această conjunctură, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul motivat nu a fost prezentat de Ana Podolean, așa cum prevede art.245 alin.(2) din Codul administrativ, în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, ceea ce în conformitate cu art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ, constituie temei de a declara recursul inadmisibil.

Subsecvent, instanța de recurs stabilește că, recurenta a neglijat obligația sa de a se conforma prevederilor art.245 alin. (2) din Codul administrativ, adică de a prezenta Curții

Supreme de Justiție motivarea recursului în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel.

În susținerea concluziei enunțate instanța de recurs punctează că, însăși recurenta Ana Podolean a confirmat faptul că, la 11 ianuarie 2022, a recepționat decizia recurată a instanței de apel, fapt inserat de recurentă în conținutul cererii de recurs (f.d.34, vol.II). Prin urmare, se atestă că, recurenta a depus recursul împotriva deciziei instanței de apel cu încălcarea evidentă a termenului legal prevăzut de legiuitor, or, termenul-limită de prezentare a motivării recursului a expirat la 10 februarie 2022, pe când acesta a fost depus la 11 februarie 2022.

Subsecvent, instanța de recurs învederează că, hotărârile instanțelor judecătorești, pronunțate de judecătorii și de curțile de apel, sunt transferate din Programul Integrat de Gestionare a Dosarelor pe portalul național al instanțelor de judecată, în regim real (pct.7-8 și 17 din Regulamentul privind modul de publicare a hotărârilor judecătorești pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție, aprobat prin hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr.658/30 din 10 octombrie 2017).

Potrivit acestor prevederi, scopul existenței portalului național al instanțelor de judecată îl constituie susținerea unui mediu informațional virtual și accesibil pentru cetățeni. Informațiile publicate pe portalul național al instanțelor de judecată și pe pagina web a Curții Supreme de Justiție includ lista cauzelor fixate pentru judecare, hotărârile instanței de judecată, citațiile în fața instanței și alte informații relevante pentru justițiabili.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție remarcă că, rolul instanței de judecată este de a aduce la cunoștință persoanei despre emiterea hotărârii judecătorești, iar Ana Podolean, fiind cea interesată de soluționarea cauzei în ordine de recurs, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare de a-și proteja dreptul de acces la instanță, după cum sugerează și jurisprudența CEDO, prin efectuarea actului de procedură până la expirarea termenului prevăzut de lege, la caz prin depunerea recursului și prezentării motivării acestuia în conformitate cu art.245 din Codul administrativ. Drept consecință, intervine aplicarea sancțiunii procedurale prevăzută la art.246 alin.(2) lit.e) din Codul administrativ de declarare a recursului inadmisibil.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, în conformitate cu art.24 alin.(1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Bună-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, or, termenul de recurs prevăzut la art.245 din Codul administrativ, este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea acestuia atrage ca și consecință după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

La rândul său, art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ, statuează că, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din materialele cauzei, precum și din conținutul recursului depus de Ana Podolean, instanța de recurs reține că, ultima n-a făcut uz de prevederile art.65 alin.(1) și (2) din Codul administrativ și nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului.

În conformitate cu art.36 alin.(2) din Codul administrativ, instanțele de judecată competente aplică principiul supremației dreptului cu luarea în considerare a jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului.

Potrivit jurisprudenței Curții Europene, participanții procesului de judecată urmează să-și asume un rol activ, urmărind cu diligență derularea procesului său și să dispună cu bună-credință de drepturile sale procedurale.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a recursului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al recurentului, care trebuiau să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile sale procedurale. Or, admiterea spre examinare a unui recurs tardiv poate duce la încălcarea principiului securității raporturilor juridice garantat de art.6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ amintește că art.6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului îi garantează fiecărei persoane dreptul de a sesiza o instanță cu orice contestație referitoare la drepturile și obligațiile sale cu caracter civil. Instanța europeană a relatat însă în practica sa constantă că „dreptul la o instanță” nu este absolut. În această privință, Curtea Europeană, în mai multe cauze de acest gen, nu exclude niciodată ipoteza că interesele unei bune administrări a justiției pot să justifice impunerea unui termen de exercitare a căii de atac [cauza Bacev vs fosta Republică Yugoslavă a Macedoniei; Kemp vs Luxembourg; Diaz Ochoa vs Spaniei], în care înalta Curte a arătat că termenul fixat de legea internă este o restricție ce guvernează accesul la justiție.

Cu privire la acest aspect Curtea Europeană a Drepturilor Omului a apreciat în jurisprudența sa că, reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac, urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Or, aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume să garanteze securitatea juridică fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu v. România, cauza Marckx v. Belgia).

În atare circumstanțe, declararea recursului depus de Ana Podolean, ca fiind inadmisibil este compatibilă cu respectarea prevederilor Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea recursului ar leza principiul securității raporturilor juridice. Or, certitudinea legală impusă regulilor de procedură civilă și contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurenților, cât și ale intimaților, astfel încât instanța de judecată nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură

civilă în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Sub acest aspect, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reiterează că, recurenta Ana Podolean a cunoscut despre decizia din 09 noiembrie 2021 a Curții de Apel Chișinău și prin urmare, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță, fapt care a fost ignorat, iar în consecință a generat omiterea termenului prescris la art.245 alin. (2) Cod administrativ.

În lumina celor constatate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de Ana Podolean ca inadmisibil.

Conform art. 230, 245 și art. 246 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Ana Podolean se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca – Doneva

judecători

Iurie Bejenaru

Aliona Miron